

EKONOMISKA LÄGET I BASINDUSTRIN

En rapportserie från Industriarbetsgivarna

SEPTEMBER 2025

Produktionen backar och varslen ökar

Produktionsvolymen i basindustrin har under senare år backat: nedgången 2024 var cirka 4 procent. Industrin drabbades hårt av ökad geopolitisk osäkerhet, stigande inflation och räntor. Runt årsskiftet fanns en tendens till återhämtning i flera delar av basindustrin. Uppgången bröts dock tyvärr och i stället började produktionen åter att backa, sannolikt kopplat till den nya handelspolitiken. En starkare krona har också varit en nackdel för industrin. Sedan slutet av 2024 har produktionen backat med 3,6 procent. Hittills i år är produktionen cirka 1 procent lägre än under 2024. Nedgången är störst i massa- och pappersindustrin (-3,6 %) samt i stål- och metallindustrin (-2,5 %). Produktionen i sågverken har hittills i år ökat något (+1 %). Ökningen beror på den hyfsat starka inledningen på året, därefter har produktionen tyvärr backat ganska rejält.

Sammantaget tyder data på att produktionen i basindustrin under resten av året stabiliseras, men på en låg nivå. Aktiviteten och stämningsläget i de sektorer som efterfrågar basindustrins produkter är fortsatt svag men har bottnat och i vissa fall sker en svag ökning. Läget ser bättre ut i stål- och metallindustrin jämfört med i skogsindustrin där stämningsläget är mycket svagt och industrin pressas av framförallt svag efterfrågan men även av höga kostnader.

Under loppet av 2026 förväntas det allmänna ekonomiska läget förbättras. Det dröjer dock innan konjunkturen i stort och basindustrin är i ett mer balanserat läge. Situationen är samtidigt svåranalyserad. De chocker som påverkar den globala ekonomin skiljer sig väsentligt från de störningar som normalt drabbar ekonomin. Det finns en risk att den nya geo- och handelspolitiken får en större negativ effekt på den ekonomiska utvecklingen än vad många förutspår. Den utdragna lågkonjunkturen sätter redan sina spår och varslen i basindustrin stiger. Det finns en stor risk för ytterligare varsel framöver.

Basindustrin – en räntekänslig industri som exporterar det mesta

Basindustrin består av gruvindustrin, trävaru-, massa- och pappersindustrin, stål- och metallindustrin samt delar av industrin för andra icke-metalliska mineralprodukter (även kallat jord- och stenvaruindustrin). Det förädlingsvärde som direkt och indirekt skapades till följd av slutlig efterfrågan på basindustrins produkter, uppgick under 2022 till cirka 190 miljarder kronor. Detta motsvarade cirka 4,5 procent av Sveriges totala förädlingsvärde och 23 procent av industrins totala förädlingsvärde. Basindustrin ligger i många fall tidigt i värdekedjan och är underleverantör till exempelvis bygg-, maskin-, metall- och bilindustrin. Det finns därmed en nära koppling mellan utvecklingen i basindustrin och dessa industrier samt även handel i stort. Globalt används cirka 75 procent av allt stål inom global teknikindustri och resten går till byggsektorn. Sveriges basindustri är i stor utsträckning beroende av den globala ekonomin, då 90 procent av produktionen går på export. Cirka 45 procent av basindustrins export går till euroområdet, 55 procent till Europa.

Basindustrins produktion är kapitalintensiv. Användarna i sin tur gör omfattande och dyra investeringar i till exempel fastigheter, produktionsanläggningar, broar, maskiner och tunga fordon. Även hushållen gör stora investeringar i produkter som baseras på material från basindustrin, till exempel i form av boende eller fordon. Då det handlar om stora belopp både för företag och hushåll styrs efterfrågan i stor omfattning av ränteläget, varför räntekänsligheten är hög. När räntorna snabbt chockhöjdes med start under 2022 slog det hårt både mot industrin i sig, men även dess användare.

EKONOMISKA LÄGET I BASINDUSTRIN

En rapportserie från Industriarbetsgivarna

SEPTEMBER 2025

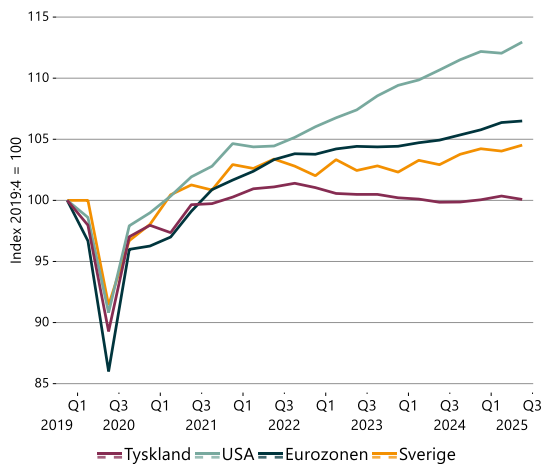

Lång tid med ingen eller låg ekonomisk tillväxt

Sedan 2022 har den ekonomiska utvecklingen varit ovanligt svag i många länder. Kriget i Ukraina ledde till snabbt stigande energipriser, inflation och räntor vilket bromsade tillväxten i framförallt Europa och Tyskland. Fallande inflation och lättnader i penningpolitiken under 2024 tände hoppet om att en återhämtning stod för dörren. I Sverige pekade också en del data, exempelvis nationalräkenskapsdata (NR), på att så också var fallet. Nya NR-data visar dock att detta inte stämde.

I början av 2025 kom nästa bakslag. En ny amerikansk administration medförde ett nytt handelspolitiskt läge. Från att amerikanska tullar under många år i genomsnitt legat på nästan noll procent väntas nu tullar på i genomsnitt mellan 15 och 20 procent under 2025 och framåt. Tullar innebär ett direkt ökat kostnadstryck i USA och möjligtvis även i andra länder om tullkostnaderna sprids ut på fler importländer. Politiken leder dessutom till sämre fungerande globala värdekedjor vilket också ökar kostnader och pristryck. Osäkerheten kring handelspolitiken och effekterna av denna dämpar samtidigt efterfrågan.

Diagram 1. Svag BNP-utveckling

Källa: SCB, Eurostat, U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA), Statistisches Bundesamt och Macrobond

Redan innan världen drabbades av geo- och handelspolitiska chocker brottades EU, och då främst Tyskland, med strukturella problem. Investeringar, produktivitet och BNP-tillväxten utvecklades svagt. Möjligheten att konkurrera utmanas dessutom av stora kinesiska statsstöd. Den tröga utvecklingen har påverkat och påverkar Sverige och basindustrin negativt då EU och Tyskland är viktiga handelspartners.

I Sverige stod BNP still 2023 medan BNP-tillväxten ökade svaga 0,8 procent 2024. I år ser tillväxten ut att hamna runt 1 procent. 2026 bör tillväxten bli starkare. Redan sänkta styrräntor och finanspolitiska stimulanser driver på liksom det faktum att hushåll och företag till slut måste göra ny- och återinvesteringar. Teknik behöver uppdateras och saker går sönder. Liknande drivkrafter driver på den internationella utvecklingen vilket stimulerar svensk export. Riskerna för en svagare ekonomisk utveckling bedöms samtidigt som större än det motsatta kopplat främst till det geo- och handelspolitiska läget.

Nedan beskrivs den senaste tidens utveckling i basindustrin och hur industrin kan väntas utvecklas framöver i ljuset av de utmaningar global ekonomi stått och står inför.

Produktionen i basindustrin

Svag efterfrågan 2023 och 2024

Eftersom det mesta som basindustrin producerar går på export (90 %) har den drabbats hårt av de senaste årens svaga internationella utveckling. Nästan 50 procent av exporten går till euroområdet där BNP-tillväxten varit speciellt svag. Industrins största exportland är Tyskland (15 %) där produktionsnivåerna har varit i stort sett oförändrade under flera år (se diagram 1).

Basindustrin är i stor utsträckning en underleverantör till industrier som producerar investeringsvaror. Hela värdekedjan påverkas därmed av det allmänna investeringsklimatet. Stigande produktionskostnader, höga räntor och ett osäkert läge har hållit tillbaka investeringar och i slutändan produktionen i basindustrin (se diagram 2 och 3).

I volym föll produktionen i basindustrin med 3,5 procent 2022, 6,7 procent 2023 och 4,2 procent 2024 enligt PVI, produktionsvärdeindex. Nedgången har varit bred, men de olika delarna av basindustrin har påverkats mer eller mindre hårt.

En bransch som påverkats mycket är stål- och metallindustrin. I genomsnitt minskade produktionen med nästan 5 procent per år 2022–2024. En annan drabbad bransch är industrin för andra icke-metalliska mineraliska produkter (produktion baserat på mineralämnena som cement, kalk, gips, betong, glas, keramik, tegel och porslin), där nedgången i genomsnitt var nästan 9 procent.

I skogsindustrin har volymerna också utvecklats svagt under senare år. Diagram 3 visar att produktionen enligt PVI har hoppat lite fram och tillbaka men trenden sedan några år är nedåt. Produktionen i sågverken steg 2023 (+4,6 %) för att därefter falla 2024 (-2,2 %). Det motsatta var fallet inom massa- och pappersindustrin (-8,1 % och därefter +3,3 %).

Diagram 2. Totala bruttoinvesteringar

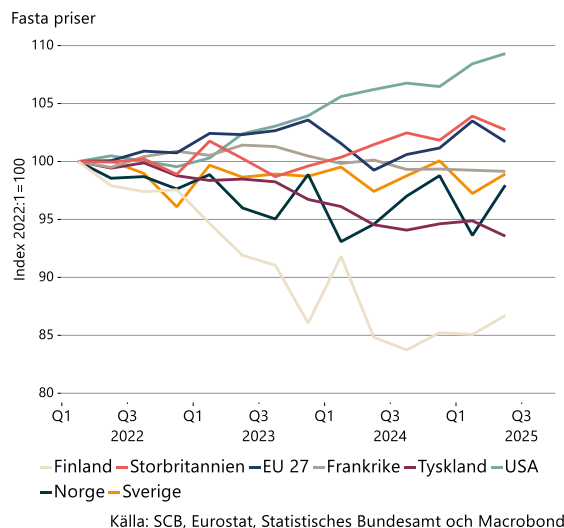
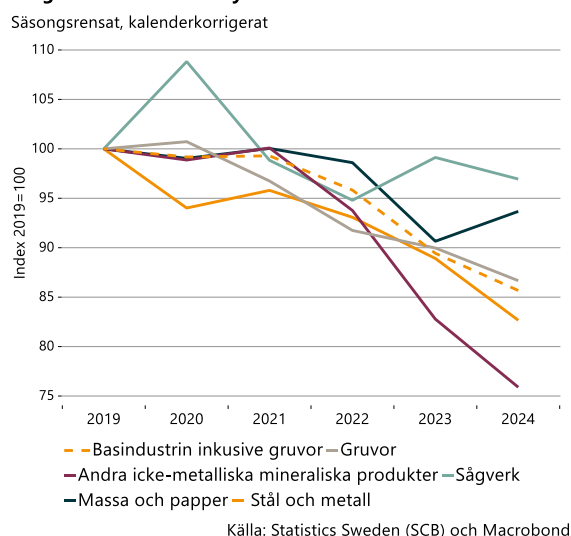

Diagram 3. Fallande volymer i basindustrin

Fallande produktion under 2025

För cirka ett år sedan var bilden att den gradvis mindre åtstramande penningpolitiken i många länder skulle bidra till en successivt ökad investeringstakt och förbättrad konjunktur 2025. Runt årsskiftet fanns det också en tendens till återhämtning i flera delar av basindustrin, som i skogsindustrin och industrin för icke-metalliska mineraliska produkter. Uppgången bröts dock tyvärr och i stället började produktionen åter att backa (se diagram 4).

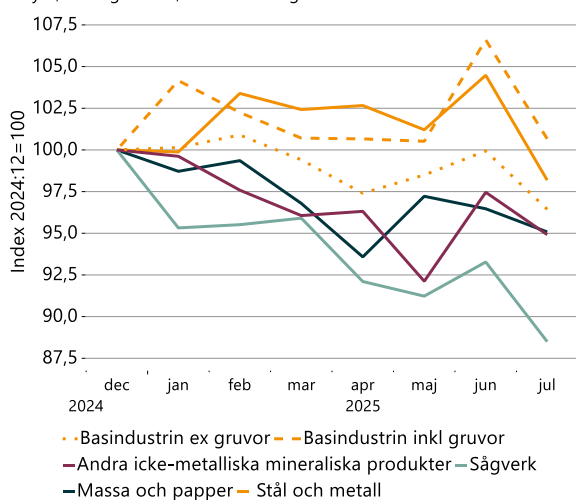
Exklusive gruvindustrin, vars produktion på månadsbasis kan vara mycket hoppig, var produktionen i basindustrin i juli 3,6 procent lägre än i december 2024, säsongsrensat.

Den sammantagna produktionen hittills i år, januari till juli, är drygt 1 procent lägre än motsvarande period föregående år exklusive gruvor. Räknas gruvindustrin med var det i stället en uppgång med 1,7 procent.

Motsvarande siffra för stål- och metallindustrin är cirka -2,5 procent, industrin för massa och papper -3,6 procent och sågverken +1 procent. En hyfsat stark utveckling runt årsskiftet bidrar till att produktionen i sågverken hittills i år ökat, sedan slutet av 2024 har dock produktionen backat tydligt (se diagram 4).

Diagram 4. Bred produktionsnedgång under 2025

Volym, säsongsrensat, kalenderkorrigerat.

Källa: SCB och Macrobond

En förklaring till vändningen är sannolikt det nya handelspolitiska läget med höjda amerikanska tullar. Politiken leder ökad osäkerhet vilket håller tillbaka både hushållens konsumtion och företagens investeringar. Ökade tullar och störda värdekedjor medför dessutom ökade kostnader och stigande priser vilket i sig dämpar efterfrågan och produktionen i ekonomin. Delar av basindustrin är mer drabbade än andra industrier av de amerikanska tullarna. Alla stål- och

aluminiumprodukter som importeras till USA påfördes i mitten av mars tullar på 25 procent. I början av juni höjdes de till 50 procent. Även 2018 infördes tullar på dessa varor. Åren efter minskade exporten till USA både i miljarder kronor och som andel av industrins totala export.

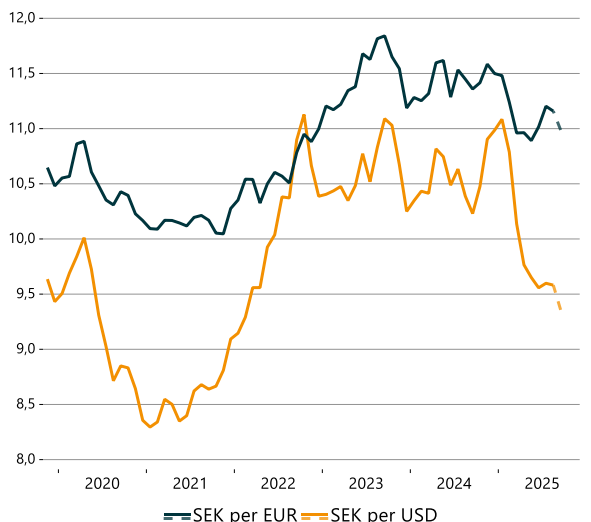
Tullar infördes även på så kallade aluminiumderivat, vilket innebär att värdet på stål- och aluminiuminnehåll i andra mera bearbetade varor även omfattas. Det gäller bland annat fordonsdelar, värmepåväxlare, maskiner och mekaniska apparater men senare inkluderades även en stor mängd andra varor.¹ Stål- och metallindustrin påverkas därmed även indirekt via deras kunder.

Drygt 5 procent av basindustrins export gick till USA 2024, motsvarande siffra för stålindustrin är drygt 9 procent. Industrin för andra icke-metalliska mineralprodukter och gruvindustrins exportvärden till USA är däremot jämförelsevis låga och påverkas därmed främst indirekt av handelspolitiken.

Utöver höjda tullar har kronan sedan slutet av 2024 stärkts med hela 15 procent mot dollarn. Detta har ytterligare försämrat konkurrenskraften (se diagram nedan). Kronan har också fortsatt att förstärkas mot euron.

¹ EU:s och USA:s skyddstullar på stål | Kommerskollegium

Diagram 5. Stärkt krona

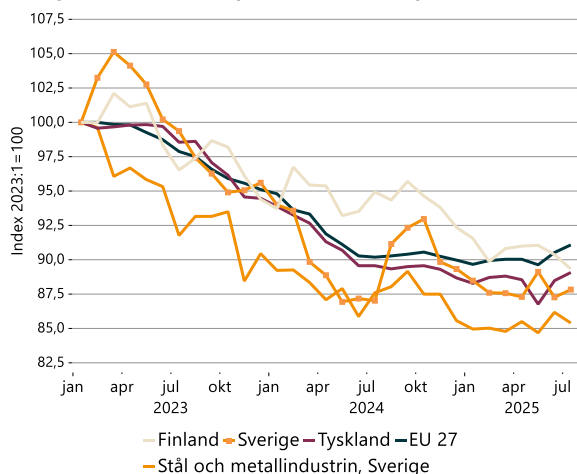

Källa: Macrobond Financial AB och Macrobond

På efterfrågesidan har utvecklingen också varit svag. Diagram 6 och 7 visar att svensk produktion av stål och metaller samvarierar med produktionen i framför allt maskinindustrin men även fordonsindustrin i ett antal länder. Svag efterfrågan i dessa industrier har påverkat stål- och metallindustrin tydligt.²

Diagram 6. Produktionen i maskinindustrin planar ut

Säsongrensat, kalenderkorrigerat och 3-månaders glidande medelvärde

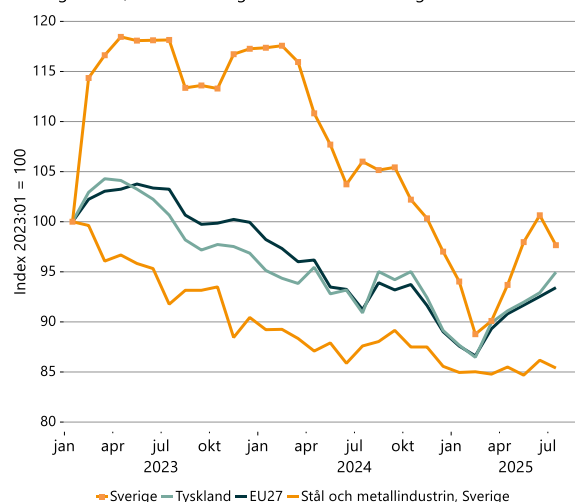
Källa: Statistics Sweden (SCB), Eurostat, German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt) och Macrobond

I år har dock produktionen i maskinindustrin i ett antal centrala länder rört sig mer sidledes. Förhoppningsvis har produktionen har bottnat.

Produktionen i fordonsindustrin har till och med återhämtat sig efter en mycket svag utveckling runt årsskiftet. Detta bör öka efterfrågan på svensk stål- och metallindustris produkter framöver.

Diagram 7. Produktionen i fordonsindustrin vänder upp

Säsongrensat, kalenderkorrigerat och 3-månaders glidande medelvärde

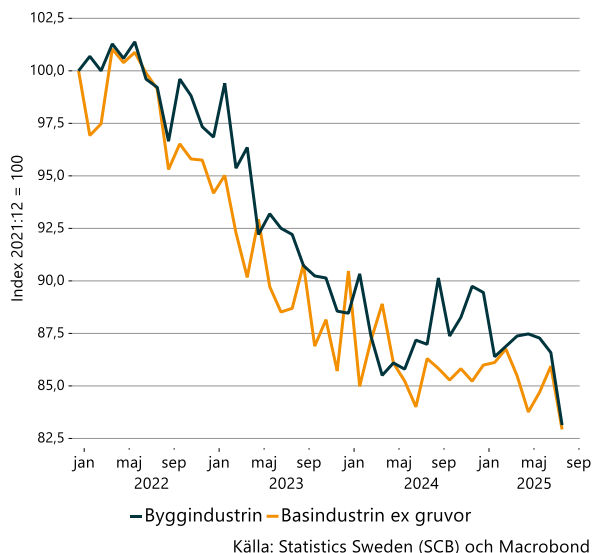

Källa: KI och Macrobond

En annan bransch som är viktig för stål- och metallindustrin liksom för övriga delar av basindustrin är byggindustrin. Diagram 8 nedan visar att produktionen i svensk byggindustri backat på ett liknande sätt som i basindustrin sedan början av 2022. Tyvärr syns ännu inga spår av någon vändning, eller ens bottenkänning i byggindustrins produktion.

² För att lättare se sambanden har data jämnats ut.

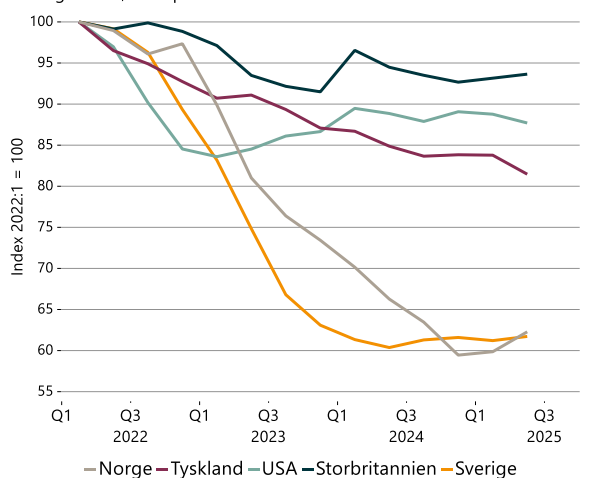
Diagram 8. Fallande volymer i bas- och byggindustrin

För skogsindustrin är bostadsinvesteringar av särskilt stor betydelse. De största exportländerna för skogen är Tyskland, Storbritannien, Norge och USA. Över lag har bostadsinvesteringarna sedan 2022 backat i dessa länder och störst är nedgången i Norge och Sverige. I Sverige och i Norge har nedgången avstannat och investeringarna har rört sig svagt uppåt. Nivåerna är dock lång ifrån de som rådde 2022.

Diagram 9. Bostadsinvesteringar

Säsongrensat, fasta priser

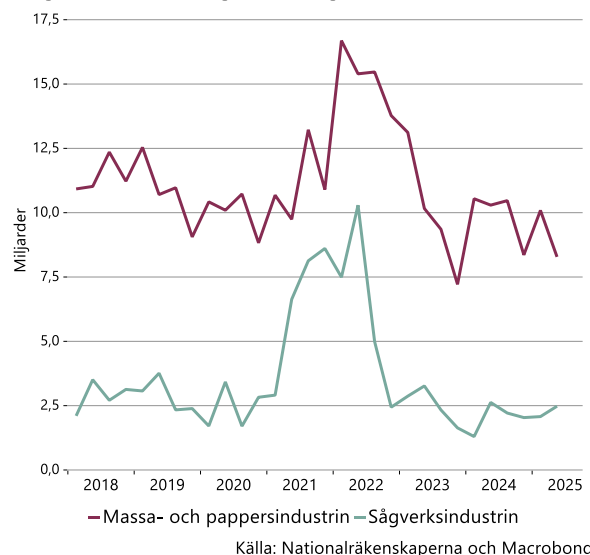

Skogsindustrins lönsamhet pressad

I diagram 3 ovan utvecklas produktionen i skogsindustrin och framförallt sågverken något bättre än i övriga delar av basindustrin mellan 2019 och 2024. Hittills i år är dessutom årstakten positiv, trots att produktionen gradvis backat. Det är lätt att tänka att sågverken därmed klarat sig relativt väl. Diagrammen ovan visar dock utvecklingen av produktionsvolymerna. För att få mer av en helhetsbild av läget i en bransch är det dessutom viktigt att veta hur prisutvecklingen på produkterna som säljs, vilka kostnader som industrin har för sina insatsvaror, transporter, anställda med mera. Ett steg i den riktningen är att titta på förädlingsvärdet mätt i kronor, ett mått där kostnaderna för insatsvaror är borträknade.

Förädlingsvärdet i skogsindustrin ökade kraftigt under pandemin drivet av bland annat hög efterfrågan kopplat till ett ökat hemmafokus, stora bostadsinvesteringar, omfattande e-handel och höga försäljningspriser.

Diagram 10. Stora slag i förädlingsvärde mätt i kronor

Under 2022 och 2023 föll sedan förädlingsvärdet snabbt tillbaka. Nedgången drevs bland annat av stigande kostnader på el samt kraftigt ökade priser på industrins insatsvaror som timmer och massaved. Dessa prisökningar följde delvis av att restriktioner på rysk skogsråvara infördes när Ryssland anföll Ukraina. Restriktionerna

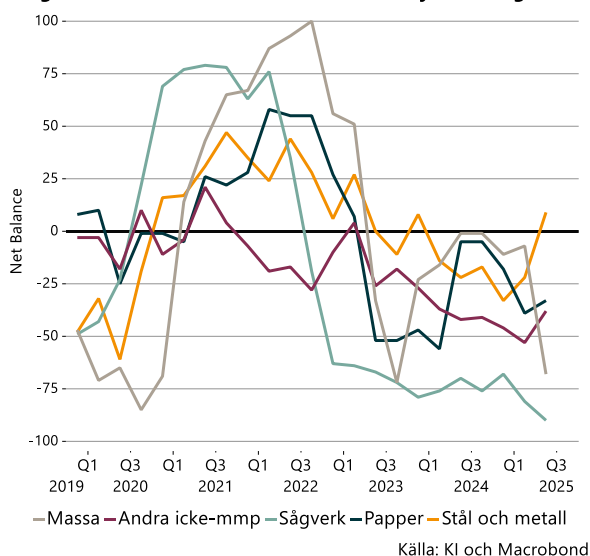
minskade utbud från Ryssland samtidigt som det var en allmän brist på skogsråvara.

Under senare tid har arbetskraftskostnaderna dessutom ökat relativt mycket samtidigt som tillväxt i produktiviteten varit svag.

Lönsamheten försämrades tydligt, vilket bland annat syns i Konjunkturinstitutets senaste barometer (se diagram 11).

Även i dagsläget anser industrin att lönsamheten är dålig och att läget är pressat. Kostnaderna har kommit ned något men efterfrågan är svag. Förädlingsvärdet 2025 är också lägre än 2018 räknat i miljarder.

Diagram 11. Lönsamheten bedöms som mycket dålig

Indikatorer tyder på svag utveckling framförallt i skogsindustrin

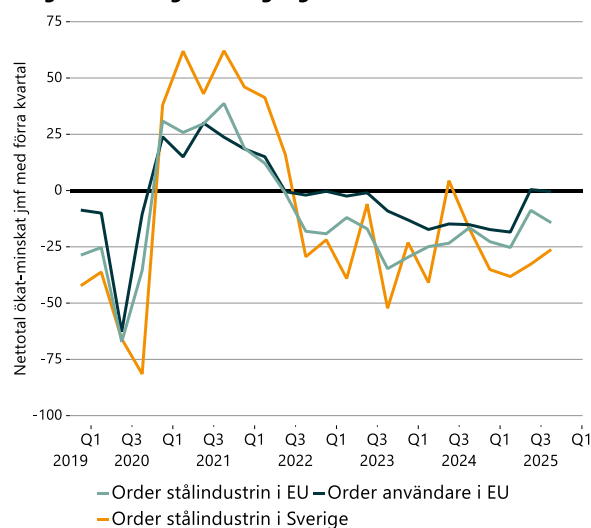
Så vad kan förväntas av resten av 2025?

Utvecklingen av bostadsinvesteringar är alltså av stor betydelse. Indikatorer för bostadsinvesteringar i Sverige som bygglov och byggstartar av bostäder indikerar ingen större uppgång i närtid. Konjunkturinstitutets barometer indikerar dessutom att stämningssläget i byggindustrin återigen är svagt och någon direkt ökat produktion förväntas inte under de kommande tre månaderna. Andra typer av

byggen kopplat till försvarsindustrin liksom fängelser ser dock ut att öka framöver, vilket kan stimulera produktionen i stål- och metallindustrin.

I diagram 12 visas synen på orderingången hos stålindustrin i Sverige respektive stålindustrins användare. Korrelationen är hög, och då främst vid samma tidpunkt. Dessa data har visat en svag situation både hos användare och producenter av stål under en längre tid. Data för kvartal två och tre i år ser dock lite bättre ut, vilket är positivt. Nya data kommer i slutet av månaden, förhoppningsvis visar den på fortsatt bättre siffror.

Diagram 12. Svag orderingång i stålindustrin

Tyvärr visar Konjunkturinstitutets barometer att stämningen i stora delar av basindustrin också är fortsatt svagt. I augusti var stämningssläget i pappersindustrin på historiskt låga nivåer, till och med lägre än under finanskrisen 2008–2009. Det är glädjande att septemberdata rörde sig åt det mindre negativa hållet. Data är dock hoppiga och rörelser ska inte övertolkas. Det är viktigt att se på utvecklingen under en längre tidsperiod.

Där stämningssläget är svagt beror det på ett missnöje med orderstockarna (som anses vara för små) och med färdigvarulagren (som bedöms vara för stora). Produktionen förväntas dessutom falla under de kommande tre månaderna i skogsindustrin.

I stål- och metallindustrin förbättrades stämningssläget i september är läget är på ett relativt neutralt läge. Produktionen väntas öka och orderstockarna uppfattas inte längre som för små. Data är som sagt hackig men under de senaste månaderna ser läget något bättre ut än i övriga delar av basindustrin.

Diagram 13. Stämningssläget i basindustrin

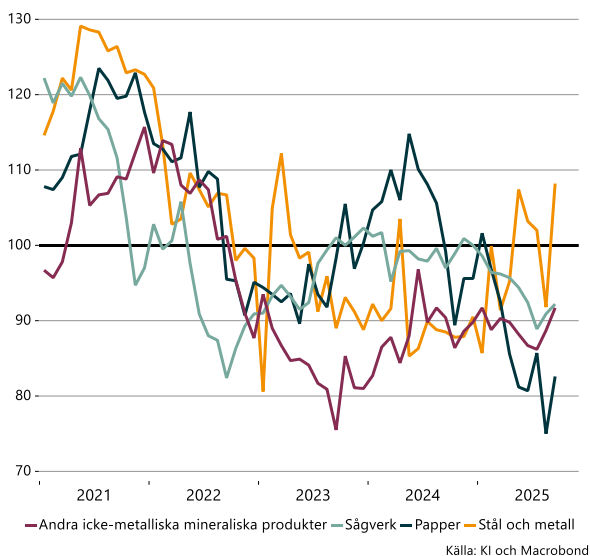

Diagram 14. Många anser att orderstocken är för liten

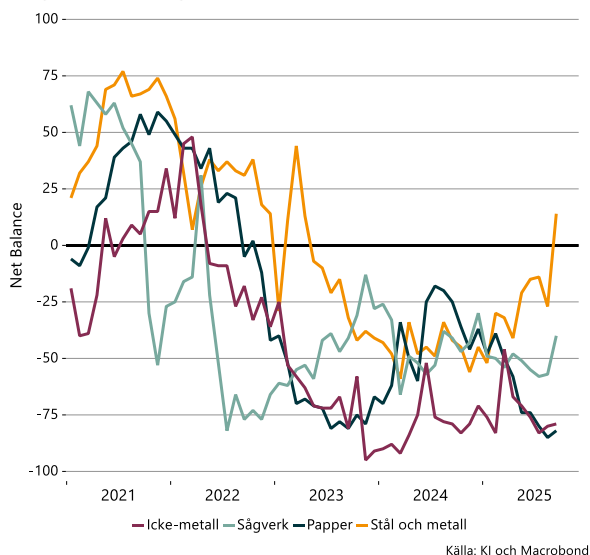
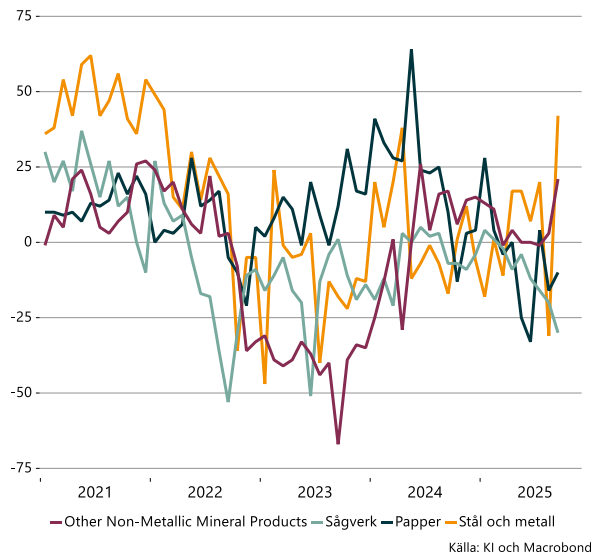

Diagram 15. Förväntad produktion

Sammantaget tyder data på att det i närtid inte blir någon *tydlig* vändning i basindustrin som helhet. Men läget ser bättre ut i stål- och metallindustrin jämfört med i skogsindustrin.

En fördel är att produktionen i en del av de branscher som efterfrågar basindustrins produkter inte längre backar. I maskin- och fordonsindustrin har produktionen planat ut eller ökat svagt men från låga nivåer. Så är även fallet för bostadsbyggandet i Sverige och Norge där raset var som störst. Men indikatorerna är svaga. Som tidigare nämnt kan försvarsindustri- och fängelsebyggen leda till ökad aktivitet i stål- och metallindustrin. Orderingången hos stålindustrins användare rör sig också i rätt riktning. Därtill ser stämningssläget hyfsat bra ut i stål- och metallindustrin och produktionen väntas öka.

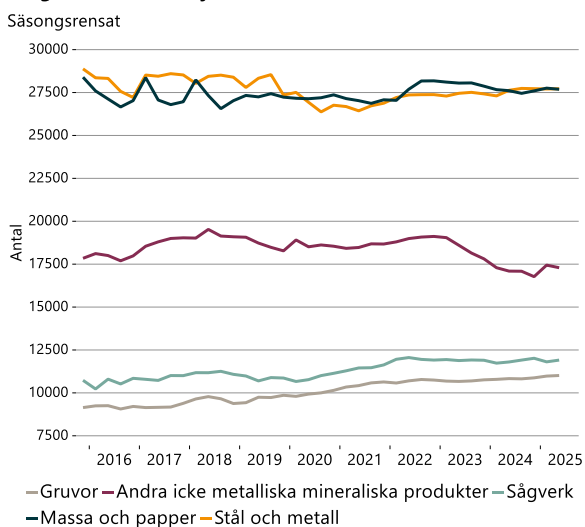
I skogsindustrin är stämningssläget däremot svagt och produktionen väntas de kommande månaderna backa. Någon direkt lyft i efterfrågan från bostadsinvesteringar väntas inte.

Sysselsättningen i basindustrin

Basindustrin är en viktig arbetsgivare som finns i hela Sverige.³ Sammantaget visar nationalräkenskapsdata att massa- och pappersindustrin samt stål- och metallindustrin har flest sysselsatta, i båda fallen nästan 28 000 första halvåret 2025. Under de senaste 10 åren har utvecklingen av antalet sysselsatta i dessa branscher varit relativt stabil.

Gruvindustrin har lägst antal sysselsatta, cirka 11 000. I sågverken är 12 000 sysselsatta. I dessa industrier ökade antal sysselsatta fram till 2022.

Diagram 16. Antal sysselsatta i basindustrins branscher

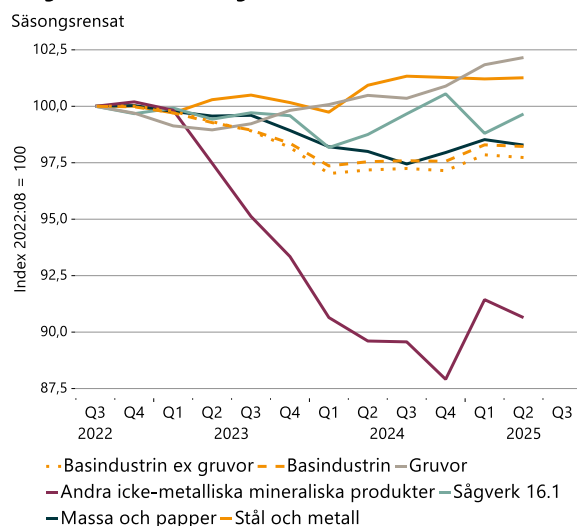

Källa: Nationalräkenskaperna och Macrobond

När det ekonomiska läget tydligt började försvagas under 2022 efter att inflation och räntor skjutit i höjden minskade antal sysselsatta gradvis i skogsindustrin (se diagram 17). Även sysselsättningen i industrin för andra icke-metalliska mineraliska produkter har minskat. Sedan slutet av 2022 har antalet sysselsatta minskat med ungefär 10 procent eller cirka 1 700 personer.

Sammantaget har sysselsättningen i basindustrin minskat något sedan mitten av 2022. Nedgången skedde främst 2023. Botten var under 2024, därefter har det skett en viss ökning.

Diagram 17. Anställningar inom basindustrin

Källa: Nationalräkenskaperna och Macrobond

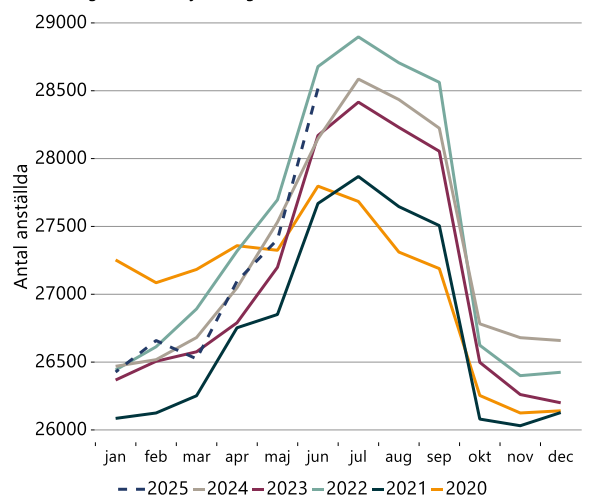
Det kan vara intressant att notera att för samtliga av basindustrins branscher finns tydliga säsongsvariationer bland anställningarna. Dessa variationer är nästintill identiska varje år (se diagram 18). Säsongsvariationerna kan förklaras av vikariat under semestertider och säsongsvarierad efterfrågan. För att lättare kunna analysera utvecklingen över tid används säsongrensade data.

³ Det finns olika datakällor som visar antalet sysselsatta eller anställda i olika branscher. Data är hyfsat samstämmig, men avvikelser förekommer bland annat beroende på att data

samlas in på olika sätt och begreppen definieras lite olika. Här används data från Nationalräkenskaperna.

Diagram 18. Stål- och metallindustrin anställda per månad

Anställningar (ANST), ej säsongrensad

Källa: SCB och Macrobond

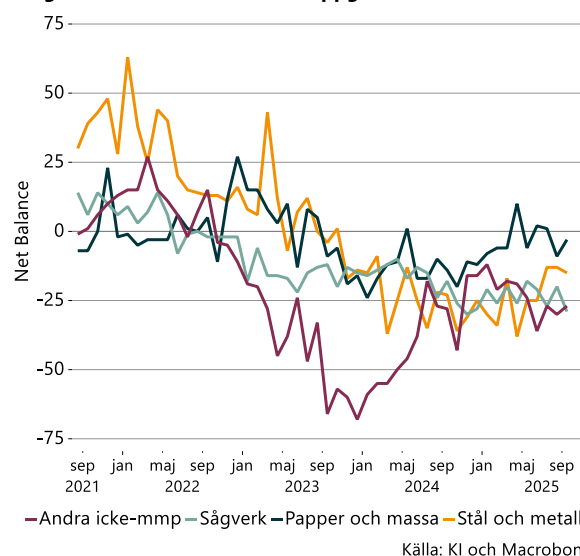
Anställningsplanerna oförändrat svaga

Det finns en risk att den utdragna lågkonjunkturen medför att sysselsättningen minskar framöver. I dåliga tider avvaktar företagen i det längsta med att minska personalstyrkan med förhoppning att läget ska förbättras. Det är dock kostsamt och om återhämtningen dröjer kan företagen tvingas varsla och sedan säga upp anställda.

Konjunkturinstitutets barometer innehåller frågor kring hur sysselsättningen har utvecklats och väntas förändras framöver vilket ger en viss indikation om framtiden.⁴ I den senaste barometern för september framgår att det är fler företag i basindustrins branscher (exklusive gruvor) som uppger att de har minskat snarare än ökat sysselsättningen under senare tid. Hur mycket sysselsättningen har ökat eller minskat framgår dock inte av barometern. Synen på sysselsättningen har över tid försämrats och legat svagt under hela 2025 i de flesta branscherna (se diagram 19). Svaren utvecklas på ett likartat sätt som NR-data över sysselsättning. Antalet sysselsatta har dock inte fortsatt att minska under 2025 vilket barometern indikerar. Det kan bero på att det i större utsträckning är mindre företag som anger att de minskat antalet anställda.

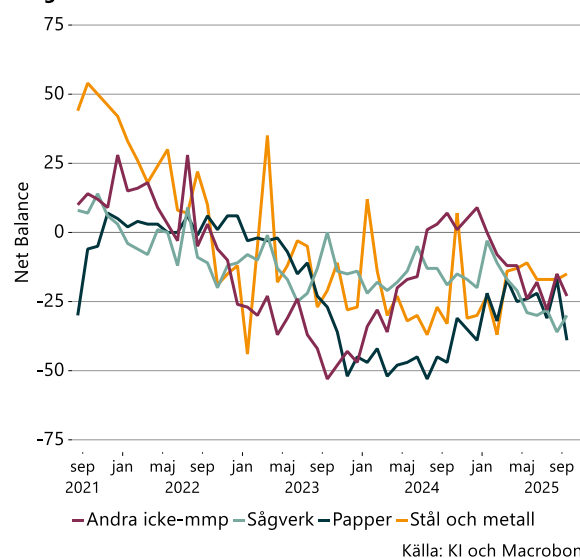
Det finns även en framåtblickande fråga om företagen väntas ändra antalet anställda under kommande tre månaderna. Även svaren på den frågan visar att en större andel företag väntade sig en nedgång i antalet anställda än motsatsen (se diagram 20). Bilden har varit likartad under 2025.

Diagram 19. Antalet anställda uppges minska

Källa: KI och Macrobond

Diagram 20. Framöver väntas antalet anställda minska

Källa: KI och Macrobond

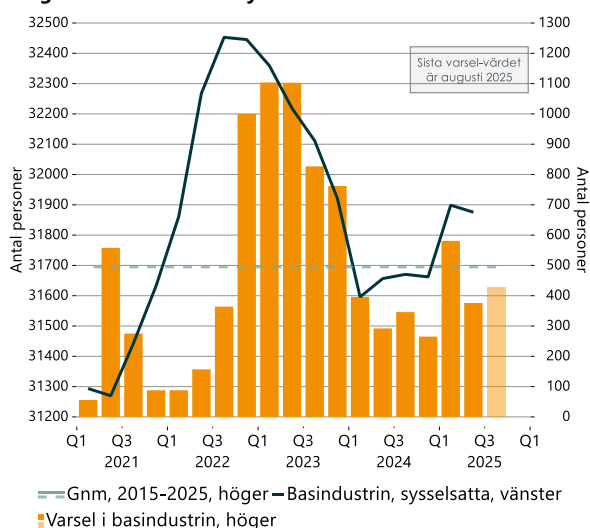
⁴ Gruvindustrin finns dock inte med i denna undersökning.

Fler varsel 2025 än 2024

Det finns även data på antal varsel.⁵ Varseldata för basindustrin visar kraftiga fluktuationer över tid och de skiljer sig åt mellan branscherna. De större industrierna, sett till sysselsättning, varslar i stort sett varje månad. Gruvindustrin, som är minst sett till antalet sysselsatta, har högt varsel under enskilda månader. Historiskt har gruvorna generellt varit en sektor som inte har varslat i så stor utsträckning. Branschen har därmed ansetts som motståndskraftig.

I genomsnitt har varslen de senaste 10 åren legat på cirka 165 personer per månad i basindustrin, eller cirka 500 per kvartal (se diagram 21).

Diagram 21. Varsel och sysselsatta

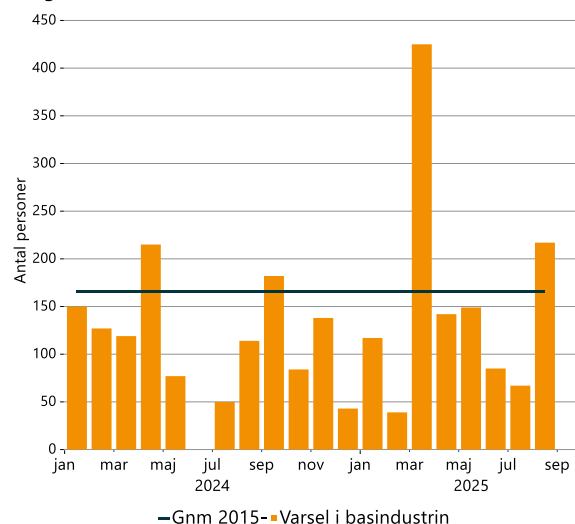

Källa: Arbetsförmedlingen, Nationalräkenskaperna och Macrobond

Under 2020 och 2023 var varseltalen höga, först till följd av pandemin och sedan till följd av de stigande energipriserna, hög inflation och höjda räntor. 2024 minskade sedan antalet varsel för att i början av 2025 öka igen. I mars varslades 425 personer (se diagram 22).

Bland annat varslade gruvindustrin cirka 200 anställda. Orsaken angavs vara problem med lönsamheten orsakade av konjunktursvängningar och brist på råmaterial.

Diagram 22. Varsel

Källa: Arbetsförmedlingen och Macrobond

I augusti varslades 217 personer, varav 137 personer i stål- och metallindustrin och 80 i trävaruindustrin.⁶ I september varslade ett stort skogsindustribolag inom förpackningsmaterial hela 560 anställda i Sverige. Motivet var bland annat hård konkurrens på grund av bland annat amerikanska tullar.

Den senaste tidens varsel är alltså starkt kopplat till internationella faktorer. Basindustrin är som beskrivits en exporttung sektor som i hög grad påverkas av internationell handel och ekonomi. En svag efterfrågan kopplat till det rådande handels- och geopolitiska läget har pressat lönsamheten, samtidigt som kostnaderna för bland annat insatsvaror fortsatt är höga även om de kommit ned något. Därtill stiger arbetskraftskostnader relativt mycket i relation till tillväxten i produktiviteten. Sammantaget tvingas industrierna se över sin produktion och arbetsstyrka. Givet det oklara geo- och handelspolitiska läget finns en risk att sysselsättningen i industrin framöver minskar ytterligare.

⁵ Det finns ingen varseldata enbart för andra icke-metalliska mineralprodukter, därför ingår inte denna bransch i varselstatistiken för basindustrin.

⁶ Det finns ingen statistik enbart för sågverken utan bara för hela trävaruindustrin.

Ekonomiska läget i basindustrin är en rapportserie framtagen av Industriarbetsgivarna, författad av Kerstin Hallsten, chefekonom och Saga Atkisson, ekonom. Rapporten utkommer två gånger per år.

Industriarbetsgivarna är arbetsgivarorganisationen för stål-, metall-, gruv-, massa-, pappers-, sågverks-, byggnadsämnes- och buteljglasindustri samt svetsmekanisk industri. Industriarbetsgivarna företräder drygt 1 000 medlemsföretag med cirka 90 000 anställda.